

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันระบบสารสนเทศมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง และในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐบาลหรือเอกชนโดยอาศัยกระบวนการข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ กระบวนการที่ทำให้เกิดสารสนเทศนี้เรียกว่า การประมวลผลสารสนเทศ และเรียกวิธีการประมวลผลสารสนเทศด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์นี้ว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศ” เทคโนโลยีสารสนเทศ มาจาก 2 คำ คือ เทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยคำว่าเทคโนโลยี หมายถึง การนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้ว การประมวลผลที่ว่านี้ เช่น การวิเคราะห์ การจัดลำดับ การเรียงข้อมูล เป็นต้น มีงานหลายงานทางธุรกิจที่ต้องการให้เกิดการทำงานที่เป็นอัตโนมัติ ระบบสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากขึ้น ระบบสารสนเทศที่นำมาใช้เพื่อช่วยในการทำงานนั้นมีหลายระบบ บางระบบอาจออกแบบมาเพื่อช่วยให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็ว บางระบบอาจถูกออกแบบมาเพื่อช่วยในการวิเคราะห์และตัดสินใจ ระบบสารสนเทศเหล่านี้สามารถทำงานได้เสร็จภายในระบบย่อยเพียงระบบเดียว หรือสามารถทำงานร่วมกันในหลาย ๆ ระบบสำหรับองค์กรที่มีขนาดใหญ่

ด้วยหลายหน่วยงานในสังกัดของรัฐได้มีการเริ่มนำเอาระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน และเพื่อนำมาสนับสนุนและประกอบการปฏิบัติงาน ดังนั้นโปรแกรมประยุกต์ทางด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เกี่ยวกับระบบงานรายได้ในชื่อ แผนที่ภาษีกรุงเทพมหานคร จึงได้รับการพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ฝ่ายรายได้สำนักงานเขตสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระบบงานรายได้กับข้อมูลแผนที่ ค้นหา สอบถามข้อมูล ออกรายงานด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ด้วยตนเอง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลแผนที่ได้ในระบบนี้เป็นระบบที่ต้องมีการลงทุนมหาศาลเพื่อให้ได้มาซึ่งระบบงานที่รวดเร็วแต่ต้องใช้เวลาเป็นอย่างมาก เช่นเดียวกับจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประชากรจากจังหวัดอื่น ๆ ได้ให้ความสนใจย้ายถิ่นฐานเข้ามาลงทุนและพำนักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและไม่น้อยหน้ากรุงเทพมหานคร ดังนั้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวทางด้านการจัดเก็บรายได้ สำนักงานคลัง เทศบาลนครอุดรธานี จึงได้นำเอาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาแก่ผู้ที่มาติดต่อราชการ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สะดวกสบายขึ้น โดยการนำเอาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาช่วยทำให้สำนักงานคลังมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจะเป็นกระบวนการในการสร้างข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ด้วยในระยะยาว ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จะช่วยแก้ไขปัญหาด้านกำลังคนทีในปัจจุบันนี้มีไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน สืบเนื่องมาจากการลดขนาด

ของหน่วยงานรัฐลงเพื่อให้เกิดความกระชับต่อการทำงานมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานควรดำเนินการในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้มีการบริหารงานและการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสม การหาวิธีการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เสียภาษีเกิดความสมัครใจ และเกิดแรงจูงใจในการเสียภาษี ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายและการทำหน้าที่พลเมืองที่ดี และเพื่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ด้วยเหตุนี้เทศบาลนครอุดรธานีจึงได้นำเอาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว สะดวก และรวดเร็วในการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนความยุ่งยากต่าง ๆ เกิดการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายทั้งส่วนของภาครัฐและผู้เสียภาษีเอง ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีเกิดความกระตือรือร้นในการเสียภาษีโดยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้ประยุกต์งาน สร้างระบบฐานข้อมูลไว้เป็นส่วนกลาง และสร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนของข้อมูล

ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี เพื่อต้องการทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการใช้งานระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี เพื่อนำผลสรุปมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรระหว่างหัวหน้าและผู้ปฏิบัติที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทราบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี
- 1.3.2 ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรระหว่างหัวหน้าและผู้ปฏิบัติที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานเทศบาลผู้ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 60 คน

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี ผู้วิจัยจะแจ้งประชากรเฉพาะบุคลากรที่ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี

1.6 สมมติฐานของงานวิจัย

ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ระหว่างหัวหน้าและผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัวของพนักงานเทศบาลนครอุดรธานีที่ตอบสนองคำถามในเรื่องต่าง ๆ โดยวินิจฉัยไม่ได้ว่าถูกหรือผิด ในที่นี้หมายถึง คำตอบที่แสดงในแบบสอบถาม

1.7.2 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) หมายถึง โปรแกรม Eptis ที่ใช้ในเทศบาลนครอุดรธานี

1.7.3 เทศบาล หมายถึง สำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.7.4 บุคลากร หมายถึง พนักงานผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบงานสารสนเทศภูมิศาสตร์ของเทศบาลนครอุดรธานี ได้แก่ พนักงานเทศบาลนครอุดรธานี แบ่งออกเป็น ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง